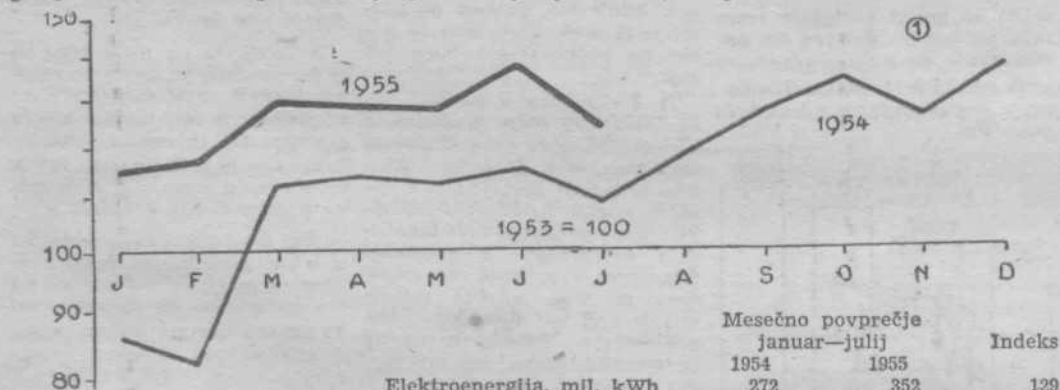

NAŠE GOSPODARSTVO

GIBANJE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

Splošni indeks industrijske proizvodnje po mesecih

Iz grafikona je razvidno, kako industrijska proizvodnja neprestano raste visoko iznad nivoja leta 1953, v letu 1955 pa raste in se giblje v prvem polletju zelo visoko nad nivojem proizvodnje v istem razdobju leta 1954 (za skupno 21%, kar pomeni izraženo v indeksu 121). Določen padec od junija na julij je sezonskega značaja in se ponavlja vsako leto (letni dopusti in glavno obdobje popravil). Kako se giblje proizvodnja po posameznih proizvodih, se vidi jasno iz spodnje tabele, v kateri vzporedimo povprečno mesečno proizvodnjo januar—julij 1954 z letošnjim letom.

(Tanjša linija označuje gibanje proizvodnje v letu 1954, debelejša v letu 1955)

Umetno vzdizovanje visokih cen liste

Telefonske aparate smo začeli praktično proizvajati leta 1949. Danes pa jih proizvajajo že tri podjetja: »Nikola Tesla« v Zagrebu, »Mihajlo Pupin« v Beogradu in »Iskra« v Kranju, in to iz domačega materiala. Razen telefonskih central in naprav proizvajajo tudi avtomatske, induktorske ter poljske telefonske aparate. V letu 1954 smo proizvedli prav toliko telefonskih aparatov, kolikor jih je bilo v letu 1935 instaliranih.

Proizvodnja se je gibala takole:

Leto	Število aparatov
1949	6.000
1950	4.000
1951	5.250
1952	20.000
1953	33.000
1954	47.000

Nadaljnji razvoj stremi za tem, da se poveča proizvodnja, ker so potrebe večje od števila instaliranih telefonskih aparatov, ki so zato preobremenjeni. Tako je na primer leta 1948 prišlo na vsak instalirani telefon 1.380 razgovorov, leta 1952 pa že 1.730 razgovorov.

F.

Razdelitev dohodka podjetij jugoslovanskih železnic

Z »Odločbo o razdelitvi skupnega dohodka železniških transportnih podjetij« in z »Uredbo o plačah delavcev in uslužbenecv teh podjetij« je sistem razdelitve dohodka podjetij jugoslovanskih železnic in plač osebja teh podjetij prilagojen splošnim predpisom, izdanim

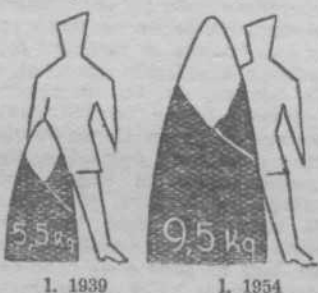
Elektroenergija, mil. kWh
Premog, tisoči ton
Surova nafta, ton
Predelava nafte, ton
Surovo železo, ton
Surovo jeklo, ton
Elektrolitni baker, ton
Svinec, ton
Cement, tisoči ton
Zveplena kislina, ton
Umetno gnojilo, ton
Poljedelski stroji, ton

Rezana gradnja, tisoči m³
Papir in karton, ton
Bombažne tkanine, tisoči m²
Vollene tkanine, tisoči ton
Obutev, tisoči parov

Mesečno povprečje januar—julij	Indeks
1954	1955
272	352
1.080	1.231
16.569	21.237
51.373	61.627
25.577	40.202
49.460	68.050
2.052	1.914
5.103	6.395
114	126
5.001	6.262
7.925	16.152
737	1.069
157	155
4.993	5.404
13.373	14.435
1.486	2.142
1.038	1.238
99	108
107	107
144	144
119	119

PROIZVODNJA BLAGA ZA ŠIROKO POTROŠNJO

Raven proizvodnje industrijskega blaga za široko potrošnjo je bila v preteklem obdobju tega leta precej višja kakor v istem obdobju lanskega leta. Posebno je porasla proizvodnja obleke in obutve. Bombažnih tkanin smo na primer v prvih šestih mesecih tega leta proizvedli okoli 89,5 milijona kvadratnih metrov, dočim je lanskega leta proizvod-

Potrošnja sladkorja na prebivalca v letu 1954 v primerjavi s predvojno potrošnjo

nja v istem obdobju znašala okoli 81,7 milijona kvadratnih metrov. Proizvodnja volnenih tkanin se je dvignila od 9 milijonov kvadratnih metrov, kolikor je znašala v prvi polovici lanskega leta, na 13,3 milijona v letošnjem prvem polletju. Blaga iz umetne svile od 3,8 na 6,3 milijona kvadratnih metrov itd. Proizvodnja usnjene obutve se je dvignila od 2,6 milijona parov v lanskem prvem polletju na 3,3 milijona parov v istem obdobju tega leta, gumijaste obutve pa od 3,8 na 4,3 milijona parov itd.

V živilski industriji je posebno povečana proizvodnja testenin (za 4.134 tone) in jedilnega olja (za 2.310 tone). Razen tega se je v letošnjem letu posebno povečala potrošnja sladkorja in masti.

Kar se tiče industrijskih proizvodov za široko potrošnjo, je potrebno naglasiti povečanje proizvodnje v elektroindustriji, električnih naprav za gospodinjstvo, žarnic itd.

Kljub precejšnjemu povečanju proizvodnje se blago za osebno potrošnjo zelo dobro prodaja, kar omogoča občutni porast dohodkov prebivalstva. Za sedaj ne razpolagamo s podatki o gibanju potrošnje v tem letu po kategorijah prebivalstva. Po gibanju dohodkov prebivalstva lahko zaključujemo, da v letošnjem letu potrošnja nekoliko hitreje raste pri kmetijskem prebivalstvu in pri obrtnikih, kakor pa pri delavcih in uslužbenih.

Kiro Gligorov

GIBANJE GOSPODARSTVA V L. 1955

Najbolj splošno sliko o gibanju gospodarstva bi nam dal pregled podatkov o proizvodnji, zaposlenosti in proizvodnosti dela. Če proizvodnja raste, če se obseg zaposlenih povečuje ob ugodnem gibanju proizvodnosti dela — razpolaga skupnost s povečano količino blaga, dohodki zaposlenih rastejo, v proizvodnji in prometu blaga je udeleženo večje število delavcev in uslužbenecv, kar prispeva k splošnemu povečanju nacionalnega dohodka.

Preglejmo te osnovne podatke: Skupna proizvodnja (industrija, gozdarstvo in gradbeništvo — brez kmetijstva) je v šestih mesecih letošnjega leta narasla za 22 odstotkov v primerjavi s prvopoločico lanskega leta, dočim se je sama industrijska proizvodnja povečala za 23 odstotkov. To je nedvomno velik skok, ki ga ni pričakovati vsako leto. Šele tedaj, če upoštevamo, da je ta porast samo nadaljevanje vzpona, ki se je začel 1953. leta in ki trajaja neprekinjeno že dve leti in pol, dobimo predstavo o bistvenih spremembah v naši indu-

strijski proizvodnji. Številčni prikaz triletnega gibanja industrijske proizvodnje — če vzamemo za osnovo leto 1952 — nam daje tole slike (indeksi)

1952	100
1953	111
1954	127
1955 (6 mes.)	140

V dveh letih in pol se je industrijska proizvodnja povečala za 40 odstotkov. Take spremembe se morajo nujno ugodno odraziti na razvoju ostalih gospodarskih področij, kot tudi na stopnji življenjske ravni in sposobnosti naše države, da se dalje razvija, da vlaga v nove proizvodne sile.

Podatki o proizvodnji prikazujejo znatno povečani obseg industrijskega blaga. Toda za naše nadaljnje ocene gospodarskega gibanja je važno ugotoviti sestav (strukturo) tega blaga. Ali gre pretežno za investicijsko, potrošno blago, ali pa za blago, ki je namenjeno za nadaljnjo proizvodnjo (surovine, pomožni material). Če znova vzamemo za osnovo primerjave leto 1952, dobimo tole sliko: (indeksi)

	1952	1953	1954	1955 (I. polletje)
1. Sredstva dela	100	130	135	139
2. Material za reprodukcijo	100	108	124	141
3. Potrošno blago	100	113	130	136

Kot je znano, je po vojni zaradi hitrega procesa industrializacije prišlo do velikega porasta proizvodnje sredstev dela. Medtem ko je proizvodnja potrošnega blaga do leta 1952 porasla za 42 odstotkov, se je proizvodnja sredstev dela povečala za 482 odstotkov. To je tudi razumljivo, saj vemo, da je v industriji predvojne Jugoslavije prevladovala lahka industrija, dočim je bilo treba skoraj celotno investicijsko opremo uvažati. Ta odnos se je, kot vidimo, že do leta 1952 temeljito spremenil. Od leta 1952 ima gibanje proizvodnje znatno enakomernjšo strukturo. Glede na porast zaposlenih v gospodarstvu v zadnjih dveh letih (1953 in 1954) za okrog 250 tisoč, je ta tendenca popolnoma ugodna in pricha o skladnejšem razvoju proizvodnje. Sestav proizvedenega blaga je potemtakem tak, da omogoča porast tako osebne kot investicijske potrošnje.

Tak razvoj proizvodnje omogoča tudi porast zaposlenosti v gospodarstvu. V letu 1953 se je zaposlilo v gospodarstvu 83.000 novih delavcev in uslužbenecv,

v letu 1954 celo 163.000, a v pol leta 1955 je bilo samo v industriji 97.000 novih delavcev in uslužbenecv. Čeprav za ostala področja primanjkujejo podatki, lahko s gotovostjo trdimo, da bo glede na večjo dinamiko zaposlovanja v drugem polletju, lanskega letnega obsega zaposlitve v gospodarstvu dosežen. Tak letni prirastek novozaposlenih, ne računajoč novozaposlene izven gospodarstva, presega letni prirastek aktivnega prebivalstva in omogoča postopno odvajanje odvečne delovne moči z vasi. (Letni prirastek skupnega prebivalstva znaša 280 do 300.000, od tega se računa 46,3 odstotka aktivnega prebivalstva). Ugodna tendenca glede zaposlenosti prebivalstva se torej nadaljuje tudi v letu 1955.

Čeprav dejstvo porasta zaposlenosti samo po sebi smatramo kot pozitivno, ga lahko bolj popolnoma ocenimo šele takrat, ko proučimo tendence v proizvodnosti dela. Če opazujemo to gibanje od leta 1952 dalje, odkrijemo naslednje tendence v gibanju proizvodnosti dela (indeksi):

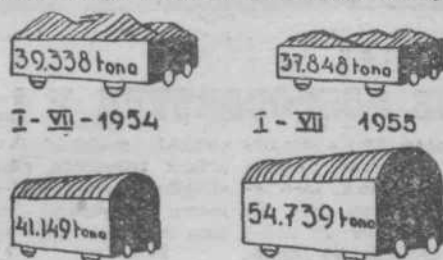
	1952	1953	1954	1955 (I. pol.)
1. Proizvodnja, (skupna, brez kmetijstva)	100	114	129	136
2. Industrija	100	111	127	140
3. Zaposlenost:				
1. v proizvodnji (skupni)	100	107	120	128
2. v industriji	100	106	121	133

Gornje številke kažejo stalno povečanje proizvodnosti dela, pri čemer je bila ta tendenca v letu 1954 nekoliko počasnejša, kar se razlaga s sistemom nagrajevanja v gospodarstvu, ki je bil v tem letu neugoden za vzpodbujanje proizvodnosti dela. Da bi bila ocena bolj realna, je treba upoštevati, da je v tem letu začelo obratovati precejšnje šte-

vilo novih tovarn, ki s svojimi sodobnimi stroji omogočajo porast proizvodnosti dela. To dokazuje, da bi bil ob boljši organizaciji in uspešnejšem izkoriščanju sredstev proizvodnje porast lahko še večji.

Tak porast proizvodnje in zaposlenosti je izzval odgovarjajoči porast prometa in izmenjavo blaga.

Prvo polletje ni bilo ugodno za opazovanje razvoja kmetijstva, ker je na kmetijsko proizvodnjo treba gledati v sklopu

Gibanje izvoza in uvoza v času od meseca januarja do julija 1955 v primerjavi z izvozom in uvozom iz leta 1954. Zgornji vagoni označujejo izvoz, spodnji pa uvoz, ki je znatno večji

celotnega gospodarskega leta. V prvem polletju so večidel prišli do izraza posledice lanske letošne slabe letine, kar je kljub dokajšnjemu porastu industrijskega blaga in uslug moralo pustiti sledove na cenah in potrošnji prehranjenih proizvodov. Nova letina v kmetijstvu, v gošpodarskem letu 1955-56, je dokaj boljša od lanske letošne, zlasti pa se lahko pričakuje ugodna letina koruze v primeru, če bodo v nadaljnjih 20 dneh vremenske prilike ugodne. Potemtakem letošnja letina obeta večje količine prehranjenih proizvodov, kar po svoji strani povečuje razpoložljivi obseg blaga.

Tako ocenjen obseg proizvodnje in razpoložljivega blaga daje osnovo za notranjo potrošnjo in izmenjavo z inozemstvom. Da bi

stvom. Na tem nenavadno važnem sektorju pa trčimo ob podatke, ki povzročajo zaskrbljenost. V nasprotju z ugodnim gibanjem zadnjega leta, letos izvoz ne samo da ne izpolnjuje pričakovanih vsebovanih v družbenem planu, temveč je pod ravnijsko leta 1954. Stvar z uvozom pa je povsem drugačna. Uvoz namreč raste in to ne samo zaradi povečanih potreb v živežu zaradi lanske letošne letine žitaric, temveč tudi na vseh ostalih področjih. Posledice tega pojava se vidijo iz globalnega pregleda deficita plačilne bilance za 7 mesecev letošnjega leta, nasproti 7 mesecem lanskega leta. Da bi bila primerjava bolj realna, odbijmo ves uvoz iz lanske in letošnje tristranske pomoči, ker je le-ta izredna in se v večini sestoji v živežu.

	1. VII. 1954	1. VII. 1955
1. Izvoz	39.338	37.848
2. Uvoz (po odbitku tristranske pomoči)	44.149	54.739
3. Deficit v plačilni bilanci	4.811	16.891

Kot kažejo številke, smo, ne računajoč uvoz iz tristranske pomoči, uvozili za okrog 17 milijard več, kot pa izvozili, a v odnosu na lansko leto se ta razlika povečuje za 12 milijonov. Ne glede na posledice tega pojava le-ta na prvi pogled kaže, da je, kljub dokajšnjemu povečanju blaga iz domače proizvodnje, prišlo do povečanja blaga za domačo potrošnjo iz uvoza (ta uvoz je, razumljivo, deloma tudi omogočil tak porast domače proizvodnje).

Ob takem gibanju proizvodnje se takoj postavlja vprašanje: kaj je vzrok porastu cen ko proizvodnja raste, in to precej naglo, blagovni fond pa so v državi, glede na lansko leto, še povečani. Če upoštevamo, da se zaloge, ki so v rahlem porastu, niso to-

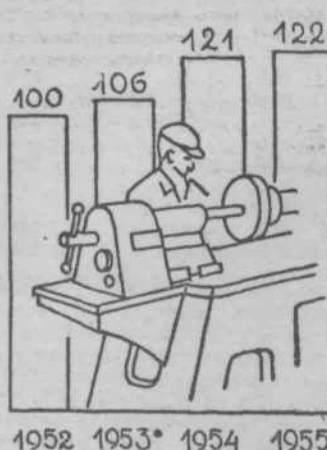
liko povečale, da bi absorbirale te količine blaga, tedaj je treba vzrok skoka cen iskati v obsegu in smereh notranje potrošnje.

V poročilu zveznega izvršnega sveta o razvoju gospodarstva v obdobju januar-maj, ki je bilo podano v mesecu juliju Zvezni ljudski skupščini, je poudarjeno, da je značilno za gibanje osnovnih kategorij potrošnje (investicije, proračunska in individualna potrošnja) da od 1952. leta sem rastejo hitreje od proizvodnje. Pri tem je posebno značilen skok proračunske in investicijske potrošnje.

Te tendence so se nadaljevale tudi v prvem polletju leta 1955 v odnosu na isto obdobje lanskega leta. Nekaj števil to dovolj ilustrira: (indeksi).

	1. polletje 1954	1. polletje 1955
1. Denarni izdatki prebivalstva	100	125
2. Skupne investicije	100	141
3. Proračunska potrošnja	100	119

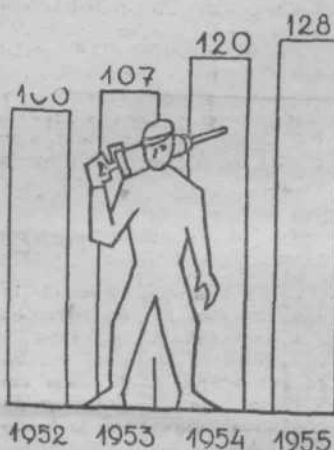
Gledano globalno, ima naša skupna potrošnja tempo porasta, ki ne omogoča ustrežajoči porast izvoza. Domače tržišče razpolaga s tako kupno močjo, katera lahko absorbira tudi del blaga, namenjenega za izvoz in normaliziranje zalog, brez katerih je težko obdržati stabilnejše odnose cen na tržišču. Tak sumarni pogled na razvoj potrošnje ne dopušča, da bi se analizirale nenavadno zanimive razvojne tendence znotraj posameznih kategorij potrošnje, kar zasluzi v listu poseben pregled. Taka podrobnejša analiza pokazala, da raste potrošnja zaposlenih v gospodarstvu iz raznih dodatnih virov izven rednega delovnega mesta — dokajšen porast honorarjev itd., nadalje zelo naglo povečanje dohodkov kmetovalcev, ne da bi bil vzporedno plačan davek iz

Gibanje zaposlenosti v industriji (brez poljedelstva) v letih 1952, 1953, 1954 in 1955

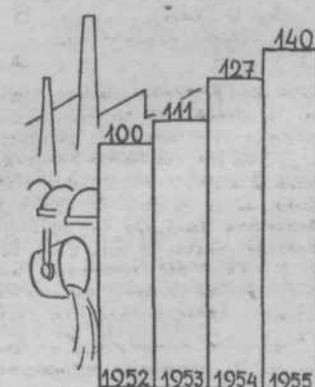
tako povečanih dohodkov itd. Analiza proračunskih izdatkov odkriva širjenje izdatkov kulturnega, socialnega in podobnega značaja, ki zahtevajo dokajšnje absorbiranje sredstev. V investicijskih se kaže tendenca čim večjega trošenja akumuliranih amortizacijskih in ostalih skladov.

Nedvomno je, da ima razvita država večjo potrebo po hitrejšem napredovanju. Toda tega ni moč doseči s takim porastom, ki z onemogočanjem formiranja najpotrebnejših zalog preprečuje ustaljene odnose na tržišču. Izvoz je moči po svoji strani zožiti na korist potrošnje samo začasno, ker čez določen čas pomanjkanje deviznih sredstev za uvoz odreja mejo možnostim domače proizvodnje, a s tem tudi potrošnje.

Gibanje zaposlenosti v obdobju od leta 1952 do 1955 izven industrije (brez poljedelstva)

Zaradi vsega tega je Zvezni izvršni svet nedavno podvzel ukrepe za zožitev razpoložljivih sredstev za neke oblike potrošnje, kot so na primer: izkoriščanje amortizacijskih in ostalih

Gibanje industrijske proizvodnje v času od leta 1952 do 1955

skladov, predpisovanje pogojev za odpočtenje investicij, participacije in garancije za obratna sredstva, poostreje pogojev za izkoriščanje kreditov od strani proračunskih ustanov in ustanov s samostojnim financiranjem, dalje ukrepe za naplato davkov, reguliranje izvoznih cen itd. Ti ukrepi bodo pripomogli k zoževanju razširjene osnove domače potrošnje in zmanjšali možnosti za nadaljnje formiranje nove kupne moči z nekontroliranim kreditiranjem ali povečanjem cen. Oni naj bi omogočili, da bi prišli s pomočjo prakse do širših načelnih odločb in ukrepov, ki bodo kot trajni instrumenti našega sistema preprečevali nenormalno povečevanje potrošnje v celoti in na posameznih sektorjih.

PO SPREMEMBAH CEN ŽITARIC IN MASTI

Letos julija meseca je prišlo do pomembnih sprememb cen osnovnih prehranjenih proizvodov, to je žitaric in masti. Odkupne cene pšenice, koruze in ostalih žitaric, kakor tudi prodajne cene kruha in moke so se povečale. Ukinjene so bile tudi predpisane cene masti in olja, tako, da se odslej cene teh artiklov prosto formirajo v prodaji na debelo, v nadrobni prodaji pa ljudski odbori vršijo samo kontrolo nad stroški prometa s temi proizvodi. Prehod na proste cene maščob je imel za posledico občutno povečanje teh cen.

Te spremembe v politiki cen so narekovali nujni gospodarski razlogi. Odkupne cene žitaric so se zvišale zato, da bi se vskladile cene teh proizvodov s cenami ostalih kmetijskih pridelkov. Cene večine ostalih kmetijskih proizvodov se svobodno formirajo v pogojih, ko kupni fond in naše potrebe rastejo hitreje kot pa raste kmetijska proizvodnja. Zategadelj so se cene ostalih kmetijskih proizvodov v zadnjih letih precej dvignile, zaradi česar so cene žitaric začele zaostajati. Povečanje cen žitaric naj bi ugodno delovalo na dvig proizvodnje po eni strani zato, ker omogočajo proizvajalcem žitaric, da povečajo svoje dohodke in obenem tudi več vlagajo v proizvodnjo. Kajpada, povečanje cen ni edini ukrep, ki naj bi pripeljal do povečanja proizvodnje žitaric, temveč so v tem oziru še bolj pomembni razni agrotehnični in organizacijski ukrepi, katere smo v teku zadnjih let začeli v večji meri sprovajati.

Povečanje cen žitaricam so narekovali tudi razlogi potrošnje teh proizvodov. Znano je, da je v naši državi potrošnja žitaric zelo visoka, mnogo višja, kakor v vseh bolj razvitih državah. Ne bi mogli reči, da je to samo zaradi tega, ker so bile cene kruha in moke nizke v primeri z ostalimi proizvodi. Toda drža, da tudi nizke cene vplivajo na tako visoko potrošnjo žitaric v prehrani prebivalstva. Zaradi tega je pričakovati, da bodo nove cene kruha in moke delovale na gotovo zmanjšanje potrošnje. Treba je vsekakor računati, da bo šlo to zmanjšanje potrošnje žitaric v prehrani zelo počasi, v tistem obsegu, v katerem bo rastla potrošnja drugih, za prehrano bolj izdatnih kmetijskih proizvodov. To pomeni, da bo zmanjšanje potrošnje žitaric in izboljšanje sestava prehrane šlo na ta način vzporedno z dvigom življenjske ravni in kupne moči našega prebivalstva. Ni dvoma, da bodo nove cene kruha in moke na to ugodno vplivale. Razen tega pa bodo nove cene delovale tudi na ekonomičnejšo uporabo žitaric v mestih in vaseh in zmanjševale potrat, ki je je kar precej. To je važno zategadelj, ker vsak prihranek take vrste pomeni prihranek deviz, kajti doberšen del pšenice preskrbujemo iz uvoza.

Povečanje cen maščobam so prav tako narekovali močni gospodarski razlogi. Nizke cene so postale osnovna ovira za proizvodnjo masti. Ker te cene niso bile v skladu s cenami debelih prašičev, se klavnicam ni splačalo kupovati jih in proizvajati mast, ker jim ta posel ni prinašal koristi. Klavnice so rajši kupovale manj rejene prašiče z manj masti, kajti kolikor več so

imeli masti, toliko več so šli v zgubo. Očitno je, da so bili to nemogoči pogoji tako za proizvodnjo masti, kakor tudi za pitanje prašičev. Zategadelj je bila naša proizvodnja masti nizka, kar je izzvalo potrebo za velikim uvozom. Tako bomo samo letos uvozili okrog 38.000 ton maščob za prehrano prebivalstva. Proste cene masti, prikrojene cenam debelih prašičev in drugih kmetijskih proizvodov so eden od bistvenih pogojev za povečanje proizvodnje tega artikla, za katerega obstoje v naši državi zelo ugodni pogoji.

Po prehodu na nove cene so se formirale cene kruha na stopnji, ki je 8 do 16 dinarjev višja od dosedanje in v raznih krajih različna. Do te razlike v povečanju cen je prišlo zaradi razlik v povečanju prevoznih in drugih stroškov v raznih krajih.

Tudi cene masti so se formirale v različnih krajih dokaj različno in se gibljejo v prodaji na drobno od 310 do 400 dinarjev. Ta razlika nastaja deloma zaradi odnosa med ponudbo in povpraševanjem, deloma zaradi različnih prevoznih stroškov, prav tako tudi zaradi različnih proizvodnih stroškov v klavnicah. Razen tega je uvožena mast cenejša kot domača, kar v glavnem ustreza tudi razlikam v kakovosti. Lahko rečemo, da se danje dokaj neizenačene cene masti kažejo, da je tržišče maščob šele v formiranju.

Dvomesna doba, ki je pretekla od prehoda na nove cene, je prekratka, da bi se mogli pokazati osnovni rezultati, ki jih od novih ukrepov pričakujemo. Jasno je, da se ugodno delovanje cen na proizvodnjo žitaric in na zmanjšanje njihove potrošnje v tem kratkem času še ni moglo pokazati. To lahko pride v proizvodnji do izraza šele po prihodnji setvi, dočim se bo v potrošnji — kot rečeno — odrazilo zelo postopoma v teku prihodnjih let. Učinek novih cen na odkup žitaric se ni mogel v dozdajšnjem obdobju pokazati v večjem obsegu zaradi zapoznele žetve in mlačve, in pa zaradi tega, ker je tržišče žitaric še vedno neurejeno in premalo založeno s korožo zaradi slabe lanske letošne letine. Zato je cena koruze na tržišču zelo visoka, kar neugodno vpliva na odkup pšenice po novih cenah. Z obiranjem nove koruze se bo to stanje izboljšalo.

Ze v tem kratkem obdobju pa lahko ugotovimo povečanje zmanjšanje za proizvodnjo masti in gotovo povečanje te proizvodnje, čeprav v sedanjih mesecih prašiči še niso spitani. Ta tendenca bo lahko prišla do izraza šele konec tega in v začetku prihodnjega leta.

In končno, nove cene žitaric in maščob v glavnem niso neugodno delovale na cene drugih kmetijskih pridelkov, ki so bili v tem času naprodaj, pa je bil v tem oziru strah neupravičen. To pa ne pomeni, da smo lahko povsod zadovoljni z ravno teh cen, toda ta ni posledica novih cen žitaric in maščob. V dokajšnji meri vpliva na to raven — poleg drugih činiteljev — slaba organizacija prometa in težki transportni pogoji. Ob letošnji dobri letini bi prodajne cene na drobno ob dobri organizaciji dovoza blaga lahko bile v mnogih krajih bolj dostopne.

Dušan Vuković